

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Bilim Felsefesi							
Ders Kodu		FEL314		Ders Düzeyi		Lisans			
AKTS Kredi	4	İş Yüğü	104 (Saat)	Teori	3	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Yöntem sorunu, bilimsel yöntem anlayışları, tümevarım sorunu, doğrulama, yanlışlama, bilimsel açıklama ve anlama gibi problemlere getirilen çözüm önerilerinin gösterilmesi yoluyla öğrencilerde bu konulara ilişkin problem bilinci oluşturma.							
Özet İçeriği		Yöntem sorunu, bilimsel yöntem anlayışları, tümevarım sorunu, doğrulama, yanlışlama, bilimsel açıklama ve anlama gibi problemlere getirilen çözüm önerileri.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)			Prof. Dr. Cengiz İskender ÖZKAN						

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	Ayer, Alfred J., Dil, Doğruluk ve Mantık, (Çev. Vehbi Hacıkadıroğlu), İstanbul: Metis Yayınları, 1998
2	Güzel, Cemal (Ed.). Sağduyu Filozofu: Popper, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları, 1996
3	Güzel, Cemal (Ed.). Bir Bilgi Anarşisti: Paul Feyerabend, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları, 1996
4	Güzel, Cemal (Ed.). Çoğulculuğun Kuramcısı: Lakatos, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları, 1999
5	Güzel, Cemal, Bilim Felsefesi, Ankara: Kırmızı Yayınları, 2010.
6	Kabadayı, Talip, Yanlışlanabilirlik Ölçütüne Yönelik Eleştiriler Üzerine Bir Çalışma, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), H.Ü. Ankara, 2004
7	Kabadayı, Talip, Bilim Felsefesine Giriş, Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi Yayınevi, 2009.
8	Kabadayı, Talip, Duhem'den Laudan'a Çağdaş Bilim Felsefecileri, Ankara: Bilgesu Yayınları, 2010.
9	Koyre, Alexandre, Yeniçağ Biliminin Doğuşu, (Çev. Kurtuluş Dinçer), Ankara: Gündoğan Yayınları, 1994
10	Kuhn, Thomas S. The Structure Of Scientific Revolutions, Chicago: The University of Chicago Press, 1970
11	Kuhn, Thomas S. The Essential Tension, Chicago: The University of Chicago Press, 1977
12	Kuhn, Thomas S. "Logic of Discovery or Psychology of Research?" Criticism and the Growth of Knowledge, (Ed. Imre Lakatos ve Alan Musgrave), London: Cambridge University Press, 1979

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
2	Teorik	"Bilim Nedir" sorusuna verilen yanıtlar
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
3	Teorik	Bilim kavramının kısa tarihi
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
4	Teorik	Sınır koyma sorunu
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
5	Teorik	Mantıksal çözümleme, mantıkçı pozitivism ve duyu deneyine dayalı doğrulama
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
6	Teorik	Popper ve duyu deneyine dayalı yanlışlama
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
7	Teorik	Lakatos ve inceltilmiş yanlışlamacılık
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Teorik	P.Duhem, É. Meyerson ve A.Koyré'nin bilim tasarımları
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
10	Teorik	Aynı konuya devam

10	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
11	Teorik	Duhem-Quine tezi ve bütüncülüğe dayalı doğrulama
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
12	Teorik	T.Kuhn ve paradigmlar
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
13	Teorik	Olağan bilim, olağandışı bilim ve paradigma değişiklikleri
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
14	Teorik	Kuhn ve paradigmalara dayalı doğrulama
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
15	Teorik	Genel Değerlendirme
	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
16	Ön Hazırlık	Kitap, internet ve kütüphane taraması
	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Yarıyıl Sonu Sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	3	42
Okuma	14	0	2	28
Ara Sınav	1	15	2	17
Dönem Sonu Sınavı	1	15	2	17
Toplam İş Yükü (Saat)				104
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				4

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	1. Bilim felsefesinin temel problemlerini kavrama.
2	1. Bilimler ayrımının, felsefi dayanaklarını anlama.
3	3. Bilimsellik ölçütüne ilişkin tartışmalara katılabilme.
4	4. Bilimdeki mutlak pozitivizmin sorunlarını görme ve bunlara ilişkin eleştirileri bilme
5	Bilimsel bilginin ayırdedici özelliklerini kavrama

Program Çıktıları (Sosyoloji Programı)

1	Öğrenciler sosyolojinin araştırma konu ve alt alanlarını öğrenerek sosyolojik bakış açısı edinirler.
2	Öğrenciler temel sosyolojik kavram ve yaklaşımları değerlendirerek toplumsal olay ve olguları yorumlarken güncel sosyolojik kuram ve yaklaşımlardan yararlanabilme becerisine sahip olurlar.
3	Öğrenciler sosyolojik araştırma sürecini planlayabilme, yürütebilme ve raporlaştırabilme becerisine sahip olurlar.
4	Öğrenciler bilimsel etik kurallarını içselleştirip sosyolojik araştırmalarda ve iş hayatında uygulayabilme yetisi kazanırlar.
5	Öğrenciler toplumu, toplumsal yapı ve kurumların işleyişini ve dönüşümünü, insanı ve toplumsal eylemi sosyolojik bakış açısıyla kavrayabilme ve yorumlayabilme becerisi kazanırlar.
6	Öğrenciler sosyolojideki güncel gelişmeler çerçevesinde mesleki yeniliklere açık hale gelirler.
7	Öğrenciler alanla ilgili sorumluluklarının bilinciyle bağımsız ve ekip çalışması yapabilme, çalışma esnasında ortaya çıkabilecek problemlere çözümler üretebilme becerisi kazanırlar.
8	Öğrenciler sosyoloji alanının gerektirdiği temel istatistik ve analiz bilgisine sahip olurlar.
9	Öğrenciler disiplinler arası perspektiften bakabilme ve sosyolojik bakış açısını disiplinler arası perspektife aktarabilme becerisi kazanırlar.
10	Öğrenciler sosyolojik bakış açısı temelinde yansıtıcı, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerisi edinirler.
11	Öğrenciler evrensel değerlere (insan hakları, doğa ve canlılara duyarlılık) karşı duyarlı hale gelirler.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3
PÇ1	2		
PÇ5	3	2	
PÇ6			3
PÇ7			2
PÇ10	2	2	

